

RB MAGAZINE

kwiecień 4 (64)/2020

**WYSOKIE MIEJSCA RUSSELL BEDFORD
W RANKINGU FIRM DORADZTWA
PODATKOWEGO RZECZPOSPOLITEJ**

**ZMIANY W PODATKACH W 2021 ROKU
WEDŁUG KRAJOWEGO PROGRAMU REFORM**

NIKOL MAŁASZEWSKA DĄBROWSKA

**UMOWY NAJMU A KORONAWIRUS
- ASPEKT PRAKTYCZNY**

**PRZYGOTOWANA LIKWIDACJA
- ZMIANY OD 24 MARCA 2020 ROKU**

ISSN 0239-2313

9 770239 231643 >

Pandemia tzw. koronawirusa (SARS-CoV-2, COVID-19) zmienia bardzo wiele aspektów prawa. Przepisy mające dać wsparcie pracownikom, przedsiębiorcom, pracodawcom i innym podmiotom gospodarczym, wprowadzone specustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374), zwaną: „Tarczą Antykryzysową” nie spełniły do końca oczekiwań przedsiębiorców, dlatego zdecydowano o uzupełnieniu Tarczy Antykryzysowej, głównie poprzez rozszerzenie istniejących rozwiązań, oraz konkretną pomoc finansową dla przedsiębiorców, co znalazło częściowo odzwierciedlenie w treści ustawy o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (zwana: „Tarczą Finansową” lub „Tarczą 2.0”).

Pobierz nasz bezpłatny poradnik dla przedsiębiorców z zakresu tarczy antykryzysowej

russellbedford.pl/images/pdf/poradnik-antykryzysowy.pdf

6

UMOWY NAJMU A KORONAWIRUS - ASPEKT PRAKTYCZNY

Nikol Małaszewska-Dąbrowska

10

PROBLEMY PODATKOWE NIEROZWIĄZANE TARCZĄ 2.0. NOWE RYZYKA W PRZEPISACH ANTYKRYZYSOWYCH

Bożena Pawłowska

16

PRZYGOTOWANA LIKWIDACJA - ZMIANY OD 24 MARCA 2020 ROKU

Michał Zawila

Kwiecień / 2020

AKTUALNOŚCI

Wysokie miejsca Russell Bedford w rankingu firm doradztwa podatkowego Rzeczypospolitej 4

TEMAT NUMERU

Umowy najmu a koronawirus - aspekt praktyczny 6

PODATKI

Nie zapłacisz odsetek za zwłokę, jeżeli rozliczysz się do 1 czerwca 2020 9

Problemy podatkowe nierozwiązane Tarczą 2.0. Nowe ryzyka w przepisach antykrzysowych 10

NSA: Sąd zbada czy krótka blokada rachunku była zasadna 13

Zmiany w podatkach w 2021 roku według Krajowego Programu Reform 14

PRAWO

Przygotowana likwidacja - zmiany od 24 marca 2020 roku 16

Pakiet kolejnych zmian pomocowych trafił do Sejmu. Dowiedz się co przewiduje projekt tzw. Tarcza 3.0 .. 18

Komornicy i sądy nadal będą dostarczać przesyłki do rąk własnych. Prawo pocztowe w specustawie 21

TEMAT NUMERU

Umowy najmu
a koronawirus
- aspekt praktyczny

6

SZANOWNI PAŃSTWO

KWIECIEŃ BYŁ MIESIĄCEM BARDZO EMOCJONUJĄCYM. EMOCJE WRZAŁY PRZED WSZYSTKIM W SIECI, BO TEŻ WŁAŚNIE DO INTERNETU PRZENIOSŁO SIĘ W DUŻEJ MIERZE NASZE ŻYCIE. MOGLIŚMY NA ŻYWO OGLĄDAĆ JAK PROCEDOWANE JEST PRAWO W POLSCE, A CI, KTÓRZY ŚLEDZILI TEN PROCES OD WIELU LAT, DOSKONALE ZDAJĄ SOBIE SPRAWĘ, ŻE LUKI I NIEPRAWIDŁOWOŚCI, JAKIE SIĘ W NIM POJAWIAJĄ, NIE WYNIKAJĄ TYLKO Z SZYBKIEGO TEMPА UCHWALANIA.

Wiele nieprawidłowości jakie pojawiają się w kolejnych odsłonach tarczy ma jakoby wynikać z tego, że prawo ośłonowe trzeba było uchwalić szybko. Wydaje się jednak, że ten stan rzeczy ma również kilka innych przyczyn, między innymi tę, że w tworzenie prawa nie zostały włączone praktycznie żadne organizacje pozarządowe, które można by od biedy uznać za niezależne. Projekty były przepychane błyskawicznie, niektórych z nich nie można było nawet przeczytać, tak jakby ich treść była wiedzą tajemną. Wątpliwe protesty były szybko uciszane albo w ogóle nie zwracano na nie uwagi. W rezultacie mamy pakiet pełen dziur, jeszcze nie zamknięty – czekamy wszak na tarczę Emilewicz, z numerem 4.0.

Staramy się zawiadamiać państwa jak najbardziej rzetelnie o poczynaniach rządu, ważnych pod kątem prawa. Dostajemy mnóstwo sygnałów o tym jak prawa przedsiębiorców były i nadal są łamane. Aby zadbać o bezpieczeństwo naszych klientów, uruchomiliśmy zespół ekspertów, którzy zajmują się odszkodowaniami dla przedsiębiorców za zakaz prowadzenia działalności gospodarczej z powodu COVID-19. Zapraszamy również do śledzenia naszych publikacji oraz mediów społecznościowych, gdzie na bieżąco relacjonujemy i komentujemy zmiany prawa.

Katarzyna Kołbuś
Redaktor prowadząca

KWIECIEŃ NR 4 (64) 2020

RB Magazine
al. Jerozolimskie 123A, 02-017 Warszawa
tel. 22 276 61 84
www.russellbedford.pl

Wydawca

Redaktor Prowadząca
Katarzyna Kołbuś
katarzyna.kolbus@russellbedford.pl

Reklama
e-mail: marketing@russellbedford.pl

Projekt i skład
PDWA Interactive Agency
ul. Banderii 4 lok. 321
01-164 Warszawa
www.pdwa.pl

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji.

WYSOKIE MIEJSCA RUSSELL BEDFORD W RANKINGU FIRM DORADZTWA PODATKOWEGO RZECZPOSPOLITEJ

Miło nam ogłosić, że są już wyniki 14. rankingu firm doradztwa podatkowego przeprowadzanego przez „Rzeczpospolita”. Stanowią one podsumowanie 2019 r. Firma Russell Bedford Poland już po raz kolejny została wyróżniona w tym prestiżowym zestawieniu.

W kategorii według liczby przychodów netto uzyskiwanych z doradztwa podatkowego zajęliśmy wysokie, 19. miejsce. Natomiast w kategorii według liczby doradców podatkowych pracujących na rzecz naszej firmy usytuowaliśmy się na 40. miejscu, a więc o trzy pozycje wyżej niż w ubiegłym roku.

To zasługa całej firmy, a w szczególności zespołu naszych specjalistów z departamentu podatkowego.

Dzięki dużej liczbie firm przystępujących do rankingu, można być pewnym, że prezentuje on pełny obraz doradztwa podatkowego w całej Polsce.

14 (11)	Grant Thornton	
15 (14)	ECDP	
16 (19)	WTS&SAJA	
17 (16)	Baker McKenzie	
18 (17)	Paczuski Taudul	
19 (18)	Russell Bedford Poland	
20 (20)	RSM Poland	
21 (23)	ALTO Tax	
22 (24)	CMS	
23	Arena Tax	

36 (44)	Gelko Taxens Doradztwo Podatkowe	Marta Szafarowska, Agnieszka Bienkowska	00-105 Warszawa ul. Twarda 18 22 295 69 60	www.taxens.pl biuro@taxens.pl	
37 (44)	Sołtyński Kawecki & Szlegzak – Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów	Robert Gawalkiewicz, Jarosław Bieronski	00-054 Warszawa ul. Jasna 26 22 608 70 00	www.sksegal.pl jaroslaw.bieronski@sksegal.pl	
38 (29)	GLC TAX Głumieńska-Pawlic, Szymik, Oleś, Kubiśta Kancelaria Doradców Podatkowych	Zbigniew Maciej Szymik	40-007 Katowice ul. Uniwersytecka 13 32 479 10 50	www.glc.pl katowice@glc.pl	
38 (57)	KDCP Kancelaria Doradztwa Celnego i Podatkowego Rutkowski i Wspólnicy	Krzysztof Rutkowski, Magdalena Chmielewska-Cholewa	00-654 Warszawa ul. Śniadeckich 17 22 243 25 00	www.kdcp.pl kancelaria@kdcp.pl	
40 (43)	Russell Bedford Poland	Andrzej Dmowski	02-017 Warszawa Al. Jerozolimskie 123A 22 276 61 80	www.russellbedford.pl office@russellbedford.pl	
41 (34)	Ecovis System Rewident	Jadwiga Szabat	02-651 Warszawa ul. Garazowa 5A 22 380 03 80	www.system-rewident.com.pl rewident@ecovis.pl	
42 (36)	SSW Pragmatic Solutions	Patrycja Gołdzińska, Tomasz Wickel	00-124 Warszawa rondo DNZ 1 22 455 87 00	www.ssw.solutions warszawa@ssw.solutions	
43	K.R. Group	Tadeusz Robinski	03-802 Warszawa ul. Skaryszewska 7 22 262 81 00	www.krgroup.pl office@krgroup.pl	
44	BTTP	Paweł Turek	02-736 Warszawa ul. Wróbla 24/1 506 68 51 44	www.btpp.pl office@btpp.pl	

13,28	13,76
11,83	12,13
9,6	12
10,29	11,67
10,1	11,5
10,01	11
9	9,25
6,74	9,14
6,06	8,13
7,45	7,93

7	5	—	brak danych
6	3	—	15,37 mln zł
5	—	—	4,42 mln zł
4	—	—	3,75 mln zł
3	16	1	11 mln zł
2	1	11	1,84 mln zł
1	4	1	7,2 mln zł
0	2	2	7,08 mln zł
0	2	—	2,45 mln zł

Umowy najmu a koronawirus - aspekt praktyczny

NIKOL MAŁASZEWSKA-DĄBROWSKA
Manager w Departamencie Prawnym
Russell Bedford

Wielu z nas zastanawia się czy pandemia spowodowana rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wpływa na zasady wynajmu mieszkań i lokali. Wątpliwości, jakie pojawiają się po stronie wynajmujących jak i najemców dotyczą głównie możliwości wypowiedzenia umowy najmu ze skutkiem natychmiastowym z uwagi na „siłę wyższą”, z pominięciem umownych warunków i terminów wypowiedzeń.

Co prawda, dnia 14 marca 2020 r. Rozporządzeniem Ministra Zdrowia został ogłoszony stan epidemii, który można uznać za siłę wyższą, jednakże w przypadku, w którym w zawartej umowie nie ma wzmianki o możliwości jej wypowiedzenia wobec wystąpienia siły wyższej, to obowiązują przepisy dotychczasowe regulujące najem. Oznacza to, że w dalszym ciągu obie strony, wynajmujący i najemca, będą miały prawo egzekwować wykonanie umowy najmu bez zmian, bez względu na aktualną sytuację panującą w kraju.

Najem na czas określony lub na czas nieokreślony

Umowę najmu można zawrzeć na czas nieokreślony lub na czas określony. Umowa zawarta na czas nie-

określony to taka, która w swojej treści nie zawiera czasu jej trwania i jednocześnie nie wynika on z okoliczności. W przypadku umowy na czas nieokreślony sytuacja zdaje się być oczywista, wypowiedzenie takiej umowy następuje zgodnie z terminami umownymi, bądź w braku takich zapisów, zgodnie z terminami ustawowymi wypowiedzenia określonymi w art. 673§2 ustawy kodeks cywilny. Terminy te zależne są jednak od terminów, w których płatny jest czynsz. Niniejsze oznacza, że przy płatnościach czynszu miesięcznie, najem można wypowiedzieć na miesiąc naprzód na koniec miesiąca kalendarzowego. W przypadku czynszu płatnego w odstępach czasu dłuższych niż miesiąc, najem można wypowiedzieć na trzy miesiące naprzód

na koniec kwartału kalendarzowego. Jeśli jednak odstęp czasu są krótsze można umowę wypowiedzieć na trzy dni naprzód, gdy najem jest dzienny, na jeden dzień naprzód. Nieco inaczej wygląda sytuacja w przypadku wypowiedzenia umowy zawartej na czas określony. Umowę zawartą na czas określony można wypowiedzieć tylko w zgodzie z zapisami w niej zawartymi i terminami w niej przewidzianymi. Umowa, która określa czas, na jaki została zawarta ma stanowić trwałość stosunku najmu, a w konsekwencji pewną ochronę praw obu stron tej umowy. Sytuacja nie jest taka oczywista, jakby się mogło wydawać, inaczej bowiem wygląda możliwość wypowiedzenia umowy z perspektywy najemcy, a inaczej z perspektywy wynajmującego.

Zakaz wypowiedzenia umów najmu w pakiecie antykryzysowym

Zgodnie jednak z nowymi przepisami zawartymi w tzw. tarczy antykryzysowej, ingerującymi dość mocno w umowy najmu, wynajmujący nie mogą wypowiedzieć umów najmu, a także wysokości czynszu do dnia 30 czerwca 2020 r.

Niemniej, wprowadzony zakaz nie dotyczy sytuacji, w których to właściciel lokalu może wypowiedzieć umowę w trybie natychmiastowym jedynie w przypadkach określonych w art. 11 ustawy o ochronie praw lokatorów. Do niniejszych enumeratywnie wymienionych powodów należą między innymi sytuacje, w których najemca:

- używa lokal w sposób sprzeczny z umową lub niezgodnie z jego przeznaczeniem;
- wynajął, podjął albo oddał do bezpłatnego używania lokal lub jego część bez wymaganej pisemnej zgody właściciela.

Należy pamiętać, że zapisy zawarte w umowie nie mogą być sprzeczne z ustawą, ponieważ powoduje to ich nieważność. Ponadto przepis nie przewiduje sytuacji związanej ze stanem zagrożenia, jak epidemia.

Zastosowanie trybu natychmiastowego przy wypowiedzeniu umowy

Niemniej istnieje możliwość wypowiedzenia umowy najmu w trybie natychmiastowym, co dotyczy obu rodzajów umów. Tryb natychmiastowy umożliwia stronom wypowiedzenie umowy, bez zachowania terminów wypowiedzenia. Taki rodzaj wypowiedzenia stanowi szczególny tryb i stosować go można tylko

w określonych przypadkach.

Najemca ma natomiast prawo wypowiedzieć umowę najmu w trybie natychmiastowym w przypadku, w którym:

- wynajmowany przez niego lokal posiada wady, które uniemożliwiają korzystanie z niego;
- korzystanie z lokalu zagraża zdrowiu najemcy lub jego domowników, a także zatrudnionych przez niego osób.

Możliwość zastosowania przez najemcę wypowiedzenia w trybie natychmiastowym z uwagi na stan zagrożenia epidemią nie jest do końca właściwym krokiem, nie wynika on bowiem z ustawy.

Umowa najmu lokalu w dużym obiekcie handlowym w czasie pandemii koronawirusa

Nowe przepisy zawarte w tzw. tarczy antykryzysowej zawierają także postanowienia dotyczące najmu lokali w przypadku obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

W okresie obowiązywania zakazu prowadzenia działalności w obiektach handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² zgodnie z właściwymi przepisami:

- wygasają wzajemne zobowiązania stron umowy najmu, dzierżawy lub innej podobnej umowy, przez którą dochodzi do oddania do używania powierzchni handlowej (umowy);
- uprawniony do używania powierzchni handlowej (uprawniony) powinien złożyć udo-

*Jednakże,
aby najemca
mógł skorzystać
ze zwolnienia
powinien
w terminie
3 miesięcy od dnia
zniesienia zakazu
prowadzenia
działalności, złożyć
wynajmującemu
wiązącą ofertę
przedłużenia
obowiązywania
umowy – zgodnie
z dotychczasowymi
warunkami.
Przedłużenie
następuje na okres
sześć miesięcy.*

stępującemu bezwarunkową i wiążącą ofertę woli przedłużenia obowiązywania umowy na dotychczasowych warunkach o okres obowiązywania zakazu przedłużony o sześć miesięcy. Niniejsza oferta powinna być złożona w okresie trzech miesięcy od dnia zniesienia zakazu. Postanowienia ust. 1 przestają wiązać z chwilą bezskutecznego upływu na złożenie oferty.

Powyższe oznacza, że najemcy lokali w galeriach handlowych powyżej wskazanych 2000 m² mogą skorzystać ze zwolnienia z obowiązku zapłaty czynszu najmu oraz opłat eksploatacyjnych w pełnej wysokości przez cały okres objęty zakazem prowadzenia działalności. Najemcy nie mają obowiązku płacić, a w tym samym czasie wynajmujący nie mają obowiązku zapewnić najemcom lokali.

Jednakże, aby najemca mógł skorzystać ze zwolnienia powinien w terminie 3 miesięcy od dnia zniesienia zakazu prowadzenia działalności, złożyć wynajmującemu wiążącą ofertę przedłużenia obowiązywania umowy – zgodnie z dotychczasowymi warunkami. Przedłużenie następuje na okres sześć miesięcy.

Z uwagi na dobrowolność w wyborze najemca będzie mógł skorzystać

ze zwolnienia z uwzględnieniem powyższej konsekwencji w postaci konieczności przedłużenia umowy bądź wciąż płacić czynsz, ale bez przedłużania umowy. Wybór będzie należał do każdego najemcy indywidualnie.

Należy jednak pamiętać, że ze zwolnienia nie mają możliwości skorzystać najemcy, którzy mogą nadal prowadzić działalność w obiektach handlowych o powierzchni poniżej 2000 m², czy najemcy w innych obiektach.

Zastosowanie klauzuli rebus sic stantibus – wystąpienie nadzwyczajnej zmiany stosunków

Światłem w tunelu zdaje się być zastosowanie do sądu przez jedną ze stron umowy, żądania na podstawie art. 3571 kodeksu cywilnego i zbadania pod tym kątem zawartej przez strony umowy najmu. Przepis ten wskazuje na możliwość rozwiązania przez sąd dokonania modyfikacji zawartej przez strony umowy, ale jedynie po spełnieniu wymienionych przesłanek. Przesłankami zastosowania przez sąd klauzuli rebus sic stantibus jest wystąpienie nadzwyczajnej zmiany stosunków powodujących nadmierne trudności w spełnieniu świadczenia lub groźących jednej ze stron rażąco strata; czego strony nie przewidziały.

Zgodnie z doktryną pod pojęciem nadzwyczajnej zmiany stosunków kryje się obiektywne oraz powszechne przekształcenia stosunków społecznych (w tym gospodarczych) w wyjątkowy (nadzwyczajny) sposób wpływające na rzeczywistość. Powodem takiego przekształcenia mogą być czynniki przyrodnicze (m.in. powódź, nieurodzaj), społeczne (m.in. strajki powszechne, gwałtowna zmiana ustroju politycznego), jak i prawne (m.in. gwałtowna zmiana obowiązujących przepisów).

Należy jednak pamiętać, że sąd stosując art. 3571 kodeksu cywilnego po rozważeniu interesów stron, zgodnie z zasadami współżycia społecznego, może orzec, oznaczając sposób wykonania zobowiązania, wysokość świadczenia lub nawet orzec o rozwiązaniu takiej umowy. Ostatni sposób sąd zastosuje dopiero, gdy po przeanalizowaniu dwóch poprzednich uzna, że nie jest możliwe dostosowanie zobowiązania do nadzwyczajnie zmienionych warunków.

Zdaje się, że aktualny stan epidemii również można zaliczyć do takich czynników, które mogą spowodować, że sąd przychyli się do rozwiązania zawartej przez strony umowy najmu. Zatem powyższe wskazuje, że zawsze warto próbować.

Nie zapłacisz odsetek za zwłokę, jeżeli rozliczysz się do 1 czerwca 2020

PAWEŁ BOŚ

Doradca podatkowy

Młodszy Konsultant Podatkowy

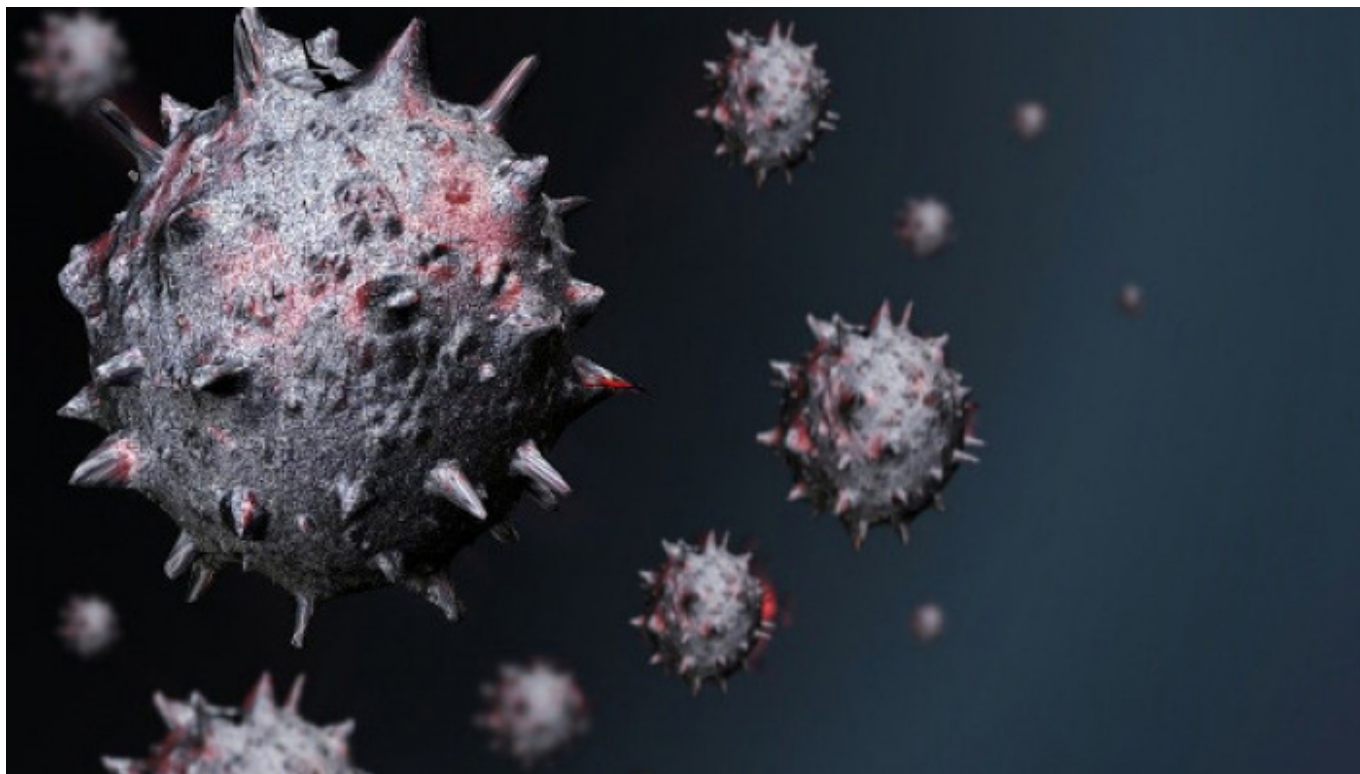
Russell Bedford Poland

Osoby, które do 1 czerwca 2020 r. zapłacą podatek z tytułu PIT za 2019 r., nie będą musiały płacić odsetek za zwłokę. Minister Finansów podpisał stosowne rozporządzenie.

- Nie będzie odsetek za zwłokę z tytułu rocznego rozliczenia PIT za ubiegły rok. To nasze kolejne działanie ułatwiające wywiązanie się w tym trudnym czasie z obowiązku podatkowego – mówi minister Tadeusz Kościński. Rozporządzenie ma związek z brakiem sankcji w przypadku złożenia zeznania PIT i rozliczenia się do 1 czerwca br. (31 maja 2020 r. to niedziela – dzień ustawowo wolny od pracy, więc termin przesuwa się na poniedziałek, tj. 1 czerwca 2020 r.).

Rozporządzenie w tej sprawie przewiduje zaniechanie poboru odsetek za zwłokę naliczonych od 1 maja 2020 r. do 1 czerwca 2020 r. od zaległości podatkowych z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych. Dotyczy to podatników składających zeznania PIT-36, PIT-36S, PIT-36L, PIT-36LS, PIT 37, PIT-38 i PIT-39.

Na równi z wpłatą będzie traktowane zaliczenie nadpłaty lub zwrotu podatku w tym okresie.

PROBLEMY PODATKOWE NIEROZWIĄZANE TARCZĄ 2.0. NOWE RYZYKA W PRZEPISACH ANTYKRYZYSOWYCH

Trudności w uzyskiwaniu zwrotu podatku VAT, niewystarczające zmiany w podatkach dochodowych oraz niepokojące rozszerzenie uprawnień organów finansowych w zakresie przepadku mienia oraz prowadzenia kontroli celno-skarbowych, to tylko niektóre z uwag zgłoszonych do ostatniej nowelizacji specustawy ws. COVID-19 przez Rzecznika Praw Obywatelskich w liście do Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia br.

BOŻENA
PAWŁOWSKA

Starszy konsultant
podatkowy

Russell Bedford
Katowice

Rzecznik Praw Obywatelskich, analizując przepisy ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (dalej: Tarcza Antykryzysowa 2.0.), doszedł do wniosku, że choć zasadniczo wprowadzone zmiany zmierzają w dobrym kierunku, to nie wprowadzają nowych, fundamentalnych rozwiązań, mających na celu zapewnienie realnego wsparcia finansowego dla podatników. Jak podkreślił RPO, przepisy mają w głównej mierze służyć realizacji zadań administracji skarbowej, a nie

zapewnieniu realnej pomocy finansowej dla podatników.

Poniżej przedstawiamy istotne obszary problemowe, na które zwrócił uwagę Rzecznik Praw Obywatelskich, z perspektywy konieczności zapewnienia podatnikom skutecznej ochrony w czasie stanu epidemicznego.

Zwrot podatku VAT

Tarcza Antykryzysowa 2.0. nie rozwiązała problemów związanych z trudnościami w uzyskaniu zwrotu podatku VAT przez przedsiębiorców.

Pomimo licznych apeli organizacji zrzeszających przedsiębiorców, w Tarczy Antykryzysowej 2.0. na próżno szukać zapisów dotyczących skrócenia terminu zwrotu VAT. W związku z powyższym nadal podstawowym terminem zwrotu podatku jest okres 60 dni.

Przedsiębiorcy obawiają się jednak, że duży wpływ wniosków kierowanych do organów skarbowych oraz ograniczenie zasobów kadrowych administracji skarbowej, spowodują, że nie otrzymają zwrotu podatku w oczekiwanym terminie. Ponadto w pierwotnej wersji Tarczy Antykryzysowej znalazły się rozwiązania dotyczące zawieszenia terminów postępowań podatkowych, a wraz z nimi obawa o to czy organ będzie mógł przedłużyć termin zwrotu podatku.

Zatem czy terminy zwrotu podatku VAT mogą zostać przedłużone na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów?

Zgodnie z art. 15 zys ust. 1 pkt 7 Ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (dalej: specustawa ws. koronawirusa), na czas trwania stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego zawieszone zostały terminy procesowe m.in. w postępowaniach podatkowych, zaś bieg terminów, który jeszcze się nie rozpoczął, został wstrzymany.

Co warto podkreślić, nie zostały zawieszone terminy dotyczące zobowiązań podatkowych o charakterze materialnoprawnym, z wyjątkiem wprost określonych w przepisach ustawy antykryzysowej lub rozporządzeniach Ministra Finansów. Przykładem terminu, który nie został zawieszony, ani odroczony, jest termin zwrotu podatku VAT.

W konsekwencji zwrotu podatku VAT nadal powinny być realizowane na dotychczasowych zasadach. Sytuacja

może się jednak skomplikować, gdy zwrot VAT będzie budził wątpliwości organu podatkowego i w związku z tym będzie wymagał weryfikacji. W takiej sytuacji, jak dotychczas, organ podatkowy będzie miał możliwość wszczęcia postępowania wyjaśniającego (np. kontroli podatkowej lub kontroli celno-skarbowej), którego termin prowadzenia i zakończenia może już zostać zawieszony, na podstawie specustawy ws. koronawirusa.

W ramach przyjętego w specustawie rozwiązania organy nie są związane żadnymi terminami przewidzianymi w przepisach dotyczących procedury podatkowej, w tym terminami dotyczącymi rozpatrzenia sprawy. Tym samym przedłużanie się postępowania przez okres epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego nie może stanowić podstawy do stawiania organowi zarzutu beczynności.

Przepis art. 15 zys ust. 1 pkt 7 specustawy ws. koronawirusa zawiesza bieg terminów wskazanych postępowań i kontroli bez względu na ich przedmiot. Oznacza to, że również bieg postępowań i kontroli zmierzających do weryfikacji zasadności zwrotu podatku VAT, może ulec zawieszeniu na czas epidemii.

Wszczęcie postępowania wyjaśniającego powinno jednak zostać należycie i wyczerpująco uzasadnione. Przykładem powyższego stanowiska może być wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 13 września 2019 r. sygn. I FSK 1069/19, który podkreśla, że organ musi uzasadnić swoje wątpliwości przy przedłużeniu zwrotu VAT poprzez wskazanie na jakiej podstawie organy podatkowe powzięły wątpliwości co do przebiegu transakcji dokonywanych przez Stronę.

Mając na uwadze aktualnie panującą sytuację, raczej nie należy się spodziewać, że urzędy skarbowe zaczną szybciej zwracać podatnikom nadwyżkę

naliczonego VAT z tytułu nabytych towarów i usług. W dalszym ciągu odzyskanie VAT będzie uzależnione w wielu przypadkach od uznania urzędnika prowadzącego sprawę.

Aktualnie podatnikom pozostaje wnioskować o zwrot VAT w terminie przyspieszonym (tj. w ciągu 25 dni), w oparciu o jedną z dwóch przewidzianych w ustawie VAT możliwości:

- na specjalny rachunek VAT – co nie wymaga dodatkowych formalności, jednak możliwość dysponowania środkami zgromadzonymi na tym rachunku jest znacznie ograniczona;
- na zwykły rachunek przedsiębiorcy – co wymaga spełnienia szeregu warunków, w związku z czym tylko część przedsiębiorców może skorzystać z tego rozwiązania.

Przepadki rzeczy zatrzymanych

Nowe przepisy wprowadzone Tarczą Antykryzysową 2.0. dały organom skarbowym prawo do wydawania postanowień o nieodpłatnym przekazaniu dóbr m.in. podmiotom leczniczym, policji, instytucjom państwowym i samorządowym.

Zmiana pozornie może wydawać się mało znacząca, jednak oznacza, że także finansowe organy postępowania przygotowawczego będą właściwe w sprawach dotyczących nieodpłatnego przekazania podmiotom leczniczym, a także innym instytucjom zajętych przedmiotów. W istocie nabędą zatem prawo do orzekania przepadku własności prywatnej i to jeszcze przed prawomocnym zakończeniem postępowania.

Zdaniem Rzecznika Praw Obywatelskich stanowi to zbyt szerokie uprawnienie, które skutkuje nadmierną ingerencją w prawo własności. Nowe uprawnienia organów finansowych są zbliżone do przepadku mienia, które zgodnie z konstytucją może nastąpić

tylko na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu.

Domniemanie doręczenia w czasie epidemii

Zgodnie z Tarczą Antykryzysową 2.0. nieodebrane pisma, których termin odbioru określony w zawiadomieniu o pozostawieniu pisma wraz z informacją o możliwości jego odbioru przypadają w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, nie będą mogły zostać uznane za doręczone w czasie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii oraz przed upływem 14 dni od dnia zniesienia tych stanów.

Zasada ta nie jest jednak stosowana w przypadku: postępowań, o których mowa w dziale IIIB ustawy Ordynacji podatkowej (przeciwdziałanie wykorzystywaniu sektora finansowego do wyłudzeń skarbowych), a także kontroli podatkowych, kontroli celno-skarbowych oraz postępowań podatkowych, jeżeli kontrole lub postępowania te wiążą się z podejrzeniem popełnienia przestępstwa lub przestępstwa skarbowego.

Tym samym w praktyce organy będą przyjmować, że w tych postępowaniach doszło do doręczenia takich pism i będą z tego tytułu wywodzić skutki prawne. To oznacza, że dla reguły, która miała chronić przedsiębiorców przed negatywnymi skutkami doręczenia korespondencji, z którą nie mieli możliwości się zapoznać, wprowadzony został wyjątek, który dotyczy tej korespondencji, jaka może wiązać się z poważnymi konsekwencjami w zakresie należności publicznoprawnych.

Przyjęte rozwiązanie z pewnością odbiega od oczekiwań przedsiębiorców i służy raczej interesom budżetu lub organów państwa niż podatników. Fakt, iż domniemanie doręczenia w dalszym ciągu będzie miało zastosowanie do wskazanych powyżej konkretnych postępowań, świadczy o determinacji rządu, by

zapewnić możliwość prowadzenia czynności, które mają na celu zabezpieczenie ciągłości wpływów do budżetu.

Analiza zjawisk gospodarczych

Nowe kompetencje przyznane izbie rozliczeniowej w zakresie dokonania analizy skutków zachodzących zjawisk gospodarczych, w tym w szczególności ich wpływu na płynność finansową przedsiębiorców i innych podmiotów, pozwolą na gromadzenie szerokiego zakresu danych dotyczących rozliczeń przedsiębiorców.

W związku z tym, że zmiana wprowadzona jest na stałe do przepisów Ordynacji podatkowej powstaje pytanie, w jaki sposób kompetencje te będą w praktyce wykorzystywane przez organy finansowe, czy ograniczą się wyłączenie do celów związanych ze zwalczaniem negatywnych skutków epidemii wirusa COVID-19, czy będą także wykorzystywane w innych celach.

Kontrole celno-skarbowe

Nowelizacja rozszerzyła również dopuszczalny zakres kontroli celno-skarbowej o przestrzeganie przepisów wydanych na podstawie ustawy o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239 z późn. zm.). Do przeprowadzenia tejszy kontroli wystarczy aktualnie legitymacja służbowa i stałe upoważnienie do kontroli. Nowelizacja przewiduje też nowe uprawnienia dla kontrolujących, tj. uprawnienie do rewizji towarów i środków przewozowych, a także uprawnienia kontrolne w stosunku do kontrahenta podmiotu, którego dotyczą ograniczenia lub zakazy.

Rozszerzono także katalog podmiotów, którym mogą być udostępniane akta objęte tajemnicą skarbową. W zakresie kontroli celno-skarbowych przestrzegania przepisów wydanych na podstawie art. 46 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz

zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, a więc w zakresie ustanowienia ograniczeń lub zakazów obrotu i używania określonych przedmiotów lub produktów spożywczych, udostępniania akta będzie można także wojewodzie. Wskazany przepis stanowi nowelizację Ordynacji podatkowej, natomiast dotyczyć ma tylko sytuacji, o których mowa w ustawie o zapobieganiu zakażeniom i chorobom zakaźnym.

Brak możliwości rezygnacji z podatku liniowego

Istotnym postulatem zgłaszanym przez przedsiębiorców, którzy nie doczekali się rozwiązania w dotychczasowych odsłonach tarczy antykryzysowej jest możliwość rezygnacji przez przedsiębiorców z podatku liniowego. Wybór podatku liniowego zobowiązuje przedsiębiorcę do trzymania się tej formy opodatkowania przez cały rok podatkowy bez możliwości przejścia w ciągu tego roku na inną. Decyzję o stosowaniu podatku liniowego przedsiębiorcy podejmowali na początku roku, kiedy nikt nie przewidywał rozmiarów epidemii. Aktualnie, kiedy dochody podatników znacznie spadły, nadal muszą płacić 19% liniowy podatek PIT.

Podatnicy, dla których liniowy podatek PIT stał się nieopłacalny, rozważają likwidację firmy i założenie nowej, z korzystniejszą formą opodatkowania, tj. ze skalą podatkową lub z ryczałtową formą opodatkowania. Takie rozwiązanie byłoby atrakcyjne dla przedsiębiorstw których działalność została istotnie ograniczona ze względu na pandemię.

Pamiętajmy jednak, że w sytuacji gdy podatnik, nie zmienia przedmiotu działalności, kontrahentów czy wyposażenia, organy podatkowe mogą uznać że zamknięcie działalności gospodarczej jest czynnością przeprowadzoną tylko w celu uzyskania podatkowych oszczędności, a w konsekwencji że nie doszło do likwidacji działalności.

NSA: SĄD ZBADA CZY KRÓTKA BLOKADA RACHUNKU BYŁA ZASADNA

Przepisy Ordynacji podatkowej stanowią, że urząd skarbowy może zażądać od banku blokady rachunku podatnika. Z jednego z najnowszych wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego dowiadujemy się, iż w przypadku zaskarżenia postanowienia Szefa Krajowej Administracji Skarbowej w przedmiocie przedłużenia blokady na czas oznaczony sąd zbada również przesłanki zastosowania krótkiej blokady.

Zgodnie z art. 119zv ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U.2019.900 t.j. z dnia 2019.05.14) Szef KAS może zażądać blokady rachunku danego podmiotu na okres nie dłuższy niż 72 godziny. Natomiast według art. 119zw powyższej ustawy w drodze postanowienia blokada może zostać przedłużona na czas oznaczony, ale nie dłuższy niż 3 miesiące. W orzecnictwie utarło się, że przesłanki zarówno jednej jak i drugiej blokady są różne, a zaskarżalność dotyczy tylko jednej z nich.

Po rozpoznaniu sprawy w dniu 27 kwietnia 2020 r. NSA oddalił skargę kasacyjną Szefa KAS od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 22 listopada 2019 r. o sygn. akt III SA/Wa 2369/19 w przedmiocie przedłużenia terminu blokady rachunku bankowego. W wyroku wskazano, iż przesłanki zastosowania tzw. krótkiej blokady rachunku podatnika również podlegają kontroli sądowo-administracyjnej, jeśli postanowienie o jej przedłużeniu zostało zaskarżone.

Istota sporu na etapie postępowania kasacyjnego miała na celu zasądzenie, czy w ramach sądowo-administracyjnej kontroli postanowienia w przedmiocie przedłużenia terminu blokady rachunku bankowego, sąd administracyjny jest uprawniony do zbadania przesłanek ustanowienia tzw. krótkiej blokady rachunku bankowego, poprzedzającej postanowienie o jej przedłużeniu?

PAWEŁ BOŚ

Doradca podatkowy

Młodszy Konsultant
Podatkowy

Russell Bedford
Poland

Na to pytanie WSA w Warszawie udzielił odpowiedzi pozytywnej, twierdząc, iż „dla oceny postanowienia przedłużającego termin blokady rachunku skarżącej na okres 3 (...) dokonać musi również ustaleń, co do skuteczności i prawidłowości blokady dokonanej na okres 72 godzin, bezpośrednio poprzedzającej skarżone postanowienia (...) Obie blokady, krótka (na 72 godziny) i ta przedłużająca na czas określony (maksymalnie 3 miesiące) są ze sobą niewątpliwie powiązane.”

W związku z powyższym w zaskarżonym wyroku uznano, że „Szef KAS rozpatrując zażalenie skarżącej poprzestał na materiale dowodowym zebranym na etapie wydawania postanowienia (...) i uchylił się od oceny dokumentów przedłożonych przez spółkę na etapie postępowania zażaleniowego, które odnosiły się niewątpliwie do stanu faktycznego w zakresie koniecznym dla oceny możliwości zastosowania instytucji blokady rachunku bankowego. Takie rozpatrzenie zażalenia skarżącej naruszało, zdaniem sądu, zasadę dwuinstancyjności postępowania uregulowaną w art. 127 O.p.”

Z wyroku dowiadujemy się, że strona przedstawiła szereg dokumentów i wskazała na okoliczności podważające zastosowanie krótkiej blokady, a w szczególności wywodzone przez Szefa KAS, że „spółka nie prowadziła rzeczywistej działalności gospodarczej, a jedynym celem jej istnienia było sztuczne wydłużenie łańcucha podmiotów uczestniczących w dostawie tych samych towarów przez stworzenie pozorów prowadzenia rzeczywistej działalności handlowej.”

Z tych powodów sąd uznał, że w tym przypadku przesłanki blokady rachunku bankowego „nie odnoszą się merytorycznie do zarzutów naruszenia art. 119zw § 1 O.p. umożliwiającego przedłużenie blokady rachunku bankowego”.

Z orzeczenia NSA wynika, że przesłanki krótkiej blokady (na 72 godziny) podlegają kontroli sądowo-administracyjnej po zaskarżeniu przedłużenia jej na czas oznaczony. NSA tym samym odstąpił od dotychczasowych poglądów, w których sądy twierdziły, iż zaskarżalność dotyczy tylko przedłużania blokady gdyż nie jest ono powiązane z blokadą krótką. Zatem według NSA sąd administracyjny ma prawo zbadać legalność zastosowania blokady krótkiej przy zaskarżeniu jej przedłużenia.

Na podstawie wyroku NSA, sygnatura akt: I FSK 491/20

Zmiany w podatkach w 2021 roku według Krajowego Programu Reform

Podatek „estoński”, e-urząd skarbowy czy wyższy limit przychodów umożliwiający korzystanie z 9% stawki CIT – to niektóre z propozycji jakie znalazły się w planach Krajowego Programu Reform.

Dnia 28 kwietnia 2020 r. Rada Ministrów przyjęła projekt Krajowego Programu Reform (dalej: Projekt), który przewiduje szereg zmian regulacyjnych w sferach: gospodarczej, społecznej i podatkowej, poprzez wprowadzenie m.in.: elektronicznego konta dla celów podatkowych czy nowej formy opodatkowania. Projekt powstawał w czasie, kiedy na terytorium Polski obowiązywał już stan epidemiczny, trudno jednak stwierdzić, jaki wpływ miał ten fakt na treść rozwiązań, które znalazły się w projekcie.

Krajowy Program Reform jest podstawowym instrumentem koordynacji polityk gospodarczych i społecznych w Unii Europejskiej, a także głównym narzędziem realizacji strategii „Europa 2020” na szczeblu państw UE.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze założenia przedstawione w Projekcie, obejmujące zakres prawa podatkowego:

Elektroniczne konto dla celów podatkowych – e-urząd skarbowy

Pierwszą z propozycji Projektu mającą na celu przyspieszenie oraz elektroniczną wymianę informacji na linii przedsiębiorca-państwo jest zainicjowanie prac nad „e-urzędem skarbowym”.

W ramach wskazanej instytucji przedsiębiorcy uzyskaliby w trybie on-line możliwość pełnego oglądu ich sytuacji podatkowej, możliwość kompleksowego załatwiania spraw podatkowych, a ponadto uzyskania zintegrowanych da-

nych operacyjnych z zakresu podatków PIT, CIT, VAT, postępowań egzekucyjnych, a także spraw majątkowych m.in. aktów notarialnych w pojedynczym punkcie kontaktu.

W ramach Projektu zaplanowane zostało uruchomienie usług elektronicznych, których użytkownikami byłiby podatnicy, płatnicy, pełnomocnicy, komornicy, a ponadto notariusze.

Wprowadzenie wskazanych ułatwień odbywać będzie się w kilku etapach, zgodnie z poniższym harmonogramem:

- e-konto komornika sądowego – I kwartał 2021 r.
- e-konto notariusza – I kwartał 2021 r.
- e-konto płatnika – II kwartał 2021 r.
- e-konto pełnomocnika – I kwartał 2022 r.
- e-konto podatnika – I kwartał 2022 r.

Jako pierwsi z elektronicznej platformy mieliby zatem korzystać komornicy i notariusze, możliwość korzystania z e-konta dla podatników i ich pełnomocników jest przewidziana dopiero na 2022 r.

Wyższy limit przychodów umożliwiający korzystanie z 9% stawki podatku CIT

Drugim z proponowanych rozwiązań w ramach Krajowego Programu Reform jest rozszerzenie katalogu podatników mogących skorzystać z obniżonej 9% stawki podatku CIT.

W ramach Projektu przewidywane jest bowiem podwyższenie z 1 200 000 euro do 2 000 000 mln euro limitu przychodów osiągniętych w danym roku, który uprawnia do skorzystania z 9% stawki podatku CIT. Należy podkreślić, iż wskazana preferencja dedykowana jest jedynie dla małych podatników, tj. podatników których wartość przychodu ze sprzedaży (wraz z kwotą należnego podatku od towarów i usług) nie przekroczyła w poprzednim roku podatkowym wyrażonej w złotych kwoty odpowiadającej równowartości 2 000 000 euro, a także podatników, którzy rozpoczynają działalność gospodarczą, te podmioty bowiem, zazwyczaj mają największe trudności w pozyskiwaniu kapitału.

Zdaniem Ministerstwa Rozwoju, wskazana zmiana ma pozytywnie wpłynąć na rozwój działalności gospodarczych, w tym na poziom dokonywanych inwestycji oraz na konkurencyjność w kraju i za granicą.

Planowaną datą wejścia w życie powyższej preferencji jest początek roku 2021.

Nowa forma opodatkowania w podatku CIT dla mikro i małych przedsiębiorców – podatek „estoński”

Krajowy Program Reform przewiduje również korzystne rozwiązanie kierowane jedynie dla mikro i małych przedsiębiorców. Zgodnie z Projektem planowane jest bowiem wprowadzenie w Ustawie o podatku dochodowym od osób praw-

nych nowej formy opodatkowania.

Przez nową formę opodatkowania rozumiane jest wprowadzenie możliwości akumulacji własnego kapitału inwestycyjnego, a tym samym ograniczanie konieczności pozyskiwania finansowania ze wewnętrznego - należy zauważyć zbieżność proponowanego rozwiązania z rozwiązaniem, które od wielu lat jest stosowane oraz pozytywnie oceniane w Estonii.

W modelu „estońskim” mikro i mali przedsiębiorcy zobowiązani byłiby do zapłaty podatku dopiero w momencie wypłaty zysku, np. w postaci dywidendy. Tym samym do czasu, gdy przedsiębiorca dokonuje ciągłej reinwestycji zysków, nie płaciłby podatku. Na ten moment w obowiązującym stanie prawnym podatek CIT regulowany jest od wypracowanego w danym roku zysku.

Planowaną datą wprowadzenia wskazanej formy opodatkowania jest początek roku 2021.

Ulga na roboty

Ostatnim z rozwiązań z zakresu prawa podatkowego proponowanym w Krajowym Programie Reform jest wprowadzenie ulgi na roboty.

Wskazana ulga obejmowała będzie m.in. wydatki na zakup robotów, kobotów, urządzeń do produkcji addytywnej tj. druk 3D, oprogramowania wykorzystywanego do projektowania bądź produkcji, integracji urządzeń produkcyjnych, czujników, urządzeń rozszerzonej i wirtualnej rzeczywistości używanych do projektowania, produkcji lub przetwarzania. Co więcej obejmowała będzie maszyny produkcyjne sterowane cyfrowo oraz koszty czasowego użytkowania takich urządzeń na podstawie umowy.

Ulga skierowana będzie dla wszystkich przedsiębiorców, bez względu na wielkość prowadzonej działalności gospodarczej.

Celem wprowadzenia ulgi na roboty jest zwiększenie wykorzystywania nowych technologii w prowadzonych działalnościach gospodarczych, transformacja polskiego przemysłu w kierunku przemysłu 4.0, a także zwiększenie mobilizacji przedsiębiorców do dokonywania inwestycji w nowe technologie.

Wyższy limit przychodów uprawniający do skorzystania z ryczałtowanego opodatkowania przychodów

Kolejnym z rozwiązań proponowanym w ramach Krajowego Programu Reform jest podwyższenie limitu przychodów uprawniającego do skorzystania z ryczałtowej formy opodatkowania dla niektórych indywidualnych działalności gospodarczych.

Ryczałtowe opodatkowanie przychodów jest uproszczoną formą opodatkowania, która może być stosowana m.in. przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, osiągające przychody z tytułu najmu, podnajmu, dzierżawy, poddzierżawy, osoby będące duchownymi czy też w związku z uzyskiwaniem przychodów z przedsiębiorstwa w spadku.

Aktualnie, zgodnie z art. 6 ust. 4 Ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, podatnicy opłacają w roku podatkowym ryczałt od przychodów ewidencjonowanych z działalności, jeżeli w roku poprzedzającym rok podatkowy:

- uzyskali przychody z tej działalności, prowadzonej wyłącznie samodzielnie, w wysokości nieprzekraczającej 250 000 euro lub
- uzyskali przychody wyłącznie z działalności prowadzonej w formie spółki, a suma przychodów wspólników spółki z tej działalności nie przekroczyła kwoty 250 000 euro,
- rozpoczną wykonywanie działal-

ności w roku podatkowym i nie korzystają z opodatkowania w formie karty podatkowej - bez względu na wysokość przychodów.

Zgodnie z Krajowym Programem Reform limit przychodów uprawniających do opodatkowania w formie ryczałtu będzie wynosił docelowo 2 000 000 euro. Planowana zmiana ma wejść w życie dwuetapowo, tj. z początkiem roku 2021 limit podwyższony zostanie do kwoty 1 000 000 euro, natomiast w roku 2022 do ostatecznej kwoty 2 000 000 euro. Tym samym należy zauważyć, iż aktualny limit miałby zostać finalnie podniesiony aż ośmiokrotnie.

Jak podkreśla Ministerstwo Rozwoju podwyższenie limitów ma zachęcić podatników do podejmowania oraz rozwijania działalności gospodarczej, a tym samym ma na celu zminimalizowanie obaw przedsiębiorców, iż każde podjęcie inicjatywy w kierunku jej rozwoju powodować będzie utratę prawa do uproszczonego sposobu opodatkowania osiąganych przychodów.

Należy zauważyć, iż Ministerstwo Rozwoju podkreśliło, iż proponowane rozwiązania formułowane były w połowie marca br., a więc w odmiennej sytuacji społeczno-gospodarczej. Biorąc pod uwagę powyższe, sposób i termin realizacji omawianych usprawnień podatkowych uzależniony jest od rozwoju sytuacji w Polsce i na świecie, w związku z trwającą pandemią. Tym samym harmonogramy powyższych działań należy traktować orientacyjnie.

ANNA JEZIORSKA
Konsultant podatkowy
Russell Bedford Poland

Przygotowana likwidacja - zmiany od 24 marca 2020 roku

Przygotowana likwidacja, tzw. pre-pack funkcjonuje w polskim prawie od ponad 4 lat. Nowelizacja przepisów dotyczących tej procedury weszła w życie 24 marca 2020 r. Głównym celem zmian jest usprawnienie i unormowanie procedury pre-pack.

Pre-pack oznacza ogłoszenie upadłości przedsiębiorstwa, przy jednoczesnym przejęciu przedsiębiorstwa, jego części lub istotnych składników majątkowych przez inwestora, co nie skutkuje likwidacją. Przedsiębiorstwo może nadal funkcjonować, a nabywca nie jest obciążony długami poprzedniego właściciela. Najważniejszą cechą tej procedury jest sprzedaż składników majątkowych i niemajątkowych przedsiębiorstwa za wyższą kwotę, niż w przypadku standardowej likwidacji masy upadłości.

MICHAŁ ZAWIŁA

Adwokat
Doradca restrukturyzacyjny

RB Restrukturyzacje

Przed nowelizacją instytucja pre-pack unormowana zgodnie z art. 56a - 56h ustawy prawo upadłościowe dedykowana była wprost dla przedsiębiorców, a wykorzystanie przygotowanej likwidacji w przypadku upadłości konsumenckiej było wątpliwe i wynikało jedynie z doktryny. Ustawodawca w przepisach regulujących postępowanie upadłościowe wobec osób fizycznych dodał art. 491² ust. 1a, który bezpośrednio pozwala na stosowanie przepisów przygotowanej likwidacji także w przypadku postępowania upadłościowego osób fizycznych.

Istotne zmiany procedury

Wnioskodawcą może być zarówno dłużnik jak i wierzyciele, dodany art. 56a ust. 6 stanowi, że wniosek może dotyczyć więcej niż jednego nabywcy, co wpłynie na współpracę pomiędzy inwestorami, którzy są zainteresowani innymi składnikami ma-

jątku. Dodatkowo przeprowadza się aukcję pomiędzy nabywcami w przypadku złożenia co najmniej dwóch wniosków o zatwierdzenie warunków sprzedaży (w przypadku tych samych składników majątku).

Konieczność wpłaty przez nabywcę wadium w wysokości jednej dziesiątej oferowanej ceny, takie rozwiązanie zabezpiecza ofertę. Wadium jest zwracane w przypadku, gdy nabywca nie został uwzględniony, wniosek został oddalony, odrzucony albo gdy umorzono postępowanie. Ponadto syndyk zatrzymuje wadium, jeżeli nie dojdzie do zawarcia umowy sprzedaży z winy nabywcy.

Po złożeniu wniosku sąd ustanawia tymczasowego nadzorcę sądowego albo zarządcę przymusowego, który składa sprawozdanie obejmujące w szczególności informacje na temat stanu finansowego dłużnika, a także istotnych informacji dot. kwestii prze-

widywanych kosztów postępowania upadłościowego, które należałoby ponieść przy likwidacji na zasadach ogólnych oraz informacji potrzebnych do rozpoznania wniosku.

Obwieszcza się złożenie wniosku w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. Wierzyciele o fakcie złożenia wniosku są powiadamiani i mają prawo do ustosunkowania się w terminie 14 dni.

Sąd zatwierdza wniosek po upływie 30 dni od dnia obwieszczenia oraz po upływie co najmniej 14 dni od dnia doręczenia wniosku wierzycielom zabezpieczonym na majątku dłużnika, którego dotyczy ten wniosek.

Usprawnienie procedury pre-pack należy ocenić pozytywnie. W szczególności warto zwrócić uwagę na fakt skrócenia czasu postępowania upadłościowego i pełniejsze oraz szybsze zaspokojenie wierzycieli, jak też – ujednolicenie praktyki sądowej.

Pakiet kolejnych zmian pomocowych trafił do Sejmu. Dowiedz się co przewiduje projekt tzw. Tarcza 3.0

Rząd szykuje dwie kolejne ustawy pomocowe związane z przeciwdziałaniem epidemii wirusa SARS-CoV-2. Pierwszy projekt to ustawa o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (dalej jako: „Projekt Tarczy 3.0”), który trafił dnia 28 kwietnia 2020 r. do Sejmu. Drugi projekt to ustawa o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19 (dalej jako: „Projekt ustawy o dopłatach”), początkowo zwany Tarczą 3.0, który miała zostać przyjęty przez Radę Ministrów, jednak ostatecznie został wycofany i przekazany do dalszych prac legislacyjnych.

Projekt tarczy 3.0.

W związku z toczącą się epidemią koronawirusa i jej negatywnymi skutkami dla całej gospodarki zaistniała potrzeba wprowadzenia szczególnych rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom gospodarczym i społecznym tej sytuacji. Zdaniem rządu konieczne stało się opracowanie pakietu osłonowego, czego efektem było przedłożenie do Sejmu projektów ustaw, składających się na tzw. Tarczę Antykrzysową, które zostały już uchwalone a następnie podpisane w dniu 31 marca 2020 r. przez Prezydenta RP. Następnie na skutek interwencji przedsiębiorców rozszerzono pierwotną Tarczę Antykrzysową ustawą przyjętą ostatecznie przez Sejm w dniu 16 kwietnia 2020r. i w dniu 17 kwietnia podpisaną przez Prezydenta.

Projekt Tarczy 3.0 to kolejny pakiet rozwiązań wprowadzających zmiany do 43 ustaw. W przedłożonej ustawie proponuje się szereg działań, których zastosowanie będzie miało zarówno charakter doraźny (dostosowawczy do obecnej sytuacji pandemii), jak i długofalowy (pakiet dalszych uproszczeń i ułatwień mających na celu utrzymanie oraz możliwy wzrost inwestycji na etapie wychodzenia z etapu pandemii).

Zdaniem ustawodawcy rozwiązania zaproponowane w przedmiotowej regulacji stanowią kontynuację polityk mających pełnić funkcję katalizatorów oraz bodźców dla polskiej gospodarki. Służyć one będą nie tylko krótkofalowym celom ograniczenia negatywnych skutków wirusa SARS-CoV-2, ale pełnić mają także rolę instrumentów wpływających długofalowo na rozwój gospodarczy Polski. Proponowane rozwiązania, w tym wsparcie Agencji Rozwoju Przemysłu dodatkowymi środkami finansowymi będzie miało na celu przeciwdziałanie niebezpieczeństwu deindustrializacji, jaka miała miejsce w Polsce na początku lat 90. ubiegłego wieku. Poniżej przedstawiamy najważniejsze rozwiązania przewidziane w projekcie Tarczy 3.0 i jednocześnie zaznaczamy, że jest to na razie tylko projekt, który w najbliższych dniach procedowany będzie w Sejmie, a następnie w senacie i jego pierwotne brzmienie może ulec zmianie.

Jedną z bardziej oczekiwanych zmian jaką przewiduje projekt Tarczy 3.0 jest możliwość skorzystania ze zwolnienia z opłacania składek ZUS przez szersze grono samozatrudnionych. Zgodnie z projektem samozatrudnieni będą mogli skorzystać ze zwolnienia także,

gdy ich przychód był wyższy niż 300 procent średniej pensji tj. wyższy niż 15 681 tys. zł pod warunkiem jednak, że ich dochód z tej działalności w lutym 2020 r. nie był wyższy niż 7000 zł. Szacuje się, że z tego zwolnienia skorzystać będzie mogło nawet 98 tys. przedsiębiorców prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Dodatkowo ze zwolnienia będą mogli skorzystać także przedsiębiorcy korzystający z tzw. „ulgi na start”.

Zwolnienie z ZUS w ramach Tarczy 3.0 ma jednak dotyczyć tylko miesięcy kwietnia i maja 2020r., a nie 3 miesięcy jak miało to miejsce w ramach uzupełnionej Tarczy 2.0.

Kolejnym dość istotnym rozwiązaniem jest wprowadzenie do kodeksu cywilnego art. 3871, który wprowadza sankcję nieważności umów tzw. przewłaszczenia na zabezpieczenie nieruchomości mieszkalnej wykorzystywanej przez konsumenta. Dotyczy to tylko następujących przypadków gdy:

- wartość przenoszonej własności nieruchomości jest wyższa niż wartość zabezpieczanych tą nieruchomości roszczeń pieniężnych powiększonych o wysokość odsetek maksymalnych za zwłokę od

tej wartości za okres 24 miesięcy lub

- wartość zabezpieczanych tą nieruchomości roszczeń pieniężnych nie jest oznaczona, lub
- zawarcie tej umowy nie zostało poprzedzone dokonaniem wyceny wartości rynkowej nieruchomości dokonanej przez biegłego rzeczoznawcę.

Jak możemy dowiedzieć się z uzasadnienia do projektu Tarczy 3.0 jest to środek niezbędny do wyeliminowania nadużyć, ponieważ regulacje o wadach oświadczenia woli, które odwołują się do takich okoliczności zawarcia umowy, jak podstęp, przymus, groźba czy też regulacje dotyczące wyzysku (art. 388 k.c.), są w praktyce mało skuteczne. Ponadto przepis ten, obejmując także umowy zawarte między osobami fizycznymi (dokonującymi czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub zawodową), zabezpiecza przed nadużyciami, które mogą występować w obrocie powszechnym, jak również wyklucza możliwość obejścia przepisu poprzez wskazanie drugiej osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej jako strony tej umowy.

Projekt Tarczy 3.0 przewiduje wydłużenie terminów obowiązujących przedsiębiorców z tytułu sprawozdań oraz obowiązków informacyjnych wynikających z ustawy o odpadach. Będzie to szereg przepisów ułatwiających wywiązywanie się z obowiązków firmom, które gospodarują odpadami (m.in. w zakresie rejestru Bazy Danych Odpadowych).

Na podstawie projektu Tarczy 3.0 Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. zostanie zasilona kwotą do 900 mln zł. Środki te mają zostać w szczególności

przeznaczone jako wsparcie dla przedsiębiorców.

Kolejna zmiana dotyczyć będzie funduszu alimentacyjnego. Projekt Tarczy 3.0 przewiduje przeznaczenia dodatkowych środków w związku z podwyższeniem kwoty kryterium dochodowego uprawniającego do świadczeń z tego funduszu (dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie) do kwoty 900 zł.

W projektowanej regulacji proponuje się dalszą elektronizację metod przekazywania informacji ubezpieczonym Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, w tym informacji o stanie ich konta, w przypadku gdy wyrażą takie oczekiwanie. Uprości to sposób przekazywania informacji, a równocześnie będzie się wiązało z redukcją kosztów administracyjnych.

Projekt Tarczy 3.0 przewiduje również wprowadzenie nowej daniny dla firm streamingowych takich jak Netflix czy IPLA. Podmiot dostarczający audiowizualną usługę medialną na żądanie będzie zobowiązany do dokonania wpłaty na rzecz Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej w wysokości 1,5% przychodu uzyskanego z tytułu opłat za dostęp do udostępnianych publicznie audiowizualnych usług medialnych na żądanie albo przychodu uzyskanego z tytułu emisji przekazów handlowych, jeżeli ten przychód w danym okresie rozliczeniowym jest wyższy.

W projektowanej regulacji proponuje się czasowe zwolnienie z opłat wynikających z ustawy o prawie wodnym, w zakresie należności pobieranych za korzystanie ze śródlądowych dróg wodnych i ich odcinków oraz urządzeń wodnych stanowiących własność Skarbu Państwa, co obniży koszty funkcjonowania zarówno dla sektora turystyki, jak i armatorów użytkujących drogi wodne do celów transportowych.

W ramach Tarczy 3.0 przewidziano również, że cudzoziemcy będą mogli podjąć pracę sezonową bez konieczności uzyskania zezwolenia, co ma zapewnić pomoc w nadchodzącym sezonie zwłaszcza w pracach związanych z rolnictwem i ogrodnictwem. Rząd przyjął projekt ustawy i od dnia 29 kwietnia br. zajmuje się nią Sejm.

Projekt ustawy o dopłatach do oprocentowanych kredytów bankowych

Projekt ustawy o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na zapewnienie płynności przedsiębiorcom dotkniętym skutkami COVID-19, będzie miał na celu wprowadzenie szczególnych rozwiązań, umożliwiających podejmowanie działań minimalizujących skutki utraty płynności finansowej przedsiębiorców dotkniętych skutkami pandemii wirusa SARS-CoV-2.

Przedstawione poniżej rozwiązania uwzględniają jedynie kształt niedopracowanego jeszcze projektu ustawy o dopłatach z dnia 28 kwietnia 2020 r., jaki został skierowany do konsultacji społecznych. Na chwilę obecną rząd nie przyjął jeszcze projektu, ponieważ aktualnie dopracowuje jego ostateczną wersję. Rząd również nie podał jeszcze do informacji publicznej jaki będzie zakres zmian w projekcie ustawy o dopłatach. Wydaje się jednak, że będą one dotyczyły zmian w zakresie prawa pracy jakie początkowo zostały zaproponowane. Zmiany te odbiły się w mediach głośnym echem jako wyjątkowo niekorzystne dla pracowników.

Jak informował rząd, inicjując prace nad tym projektem ustawy, niemal wszystkie branże zostały dotknięte skutkami pandemii takie jak transport, turystyka, branża gastronomiczna, branża hotelarska, branża kulturowo-rozrywkowa, branża eventowa, bran-

za windykacyjną, produkcją i sprzedaż odzieży, produkcją urządzeń elektrycznych. W związku z tym mogą pojawić się zatory płatnicze, co może prowadzić do zaburzeń w płynności i pogorszenia wyników finansowych przedsiębiorców. Konsekwencją tego może być ograniczenie skali inwestycji w środki trwałe. Zmiany w otoczeniu spowodowane pandemią mogą prowadzić do spadku popytu na produkty przedsiębiorstw oraz problemy z pozyskaniem finansowania zewnętrznego.

Zdaniem rządu stopniowe zmiany spowodowane epidemią koronawirusa mogą przyczynić się do pogorszenia wyników finansowych, a te mogą wpłynąć na pogorszenie płynności przedsiębiorstw, w związku z czym kluczowym jest wdrożenie programu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębiorcom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej.

Projekt ustawy o dopłatach to ponad 100 nowych przepisów mających przeciwdziałać negatywnym skutkom epidemii koronawirusa. Określa zasady stosowania dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych na podstawie umów zawartych do dnia 31 grudnia 2020 r. przedsiębiorcom, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej w związku z ponoszeniem negatywnych konsekwencji ekonomicznych wynikających z rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem SARS-CoV-2. Dopłaty mają być udzielane w stosunku do kredytów obrotowych odnawialnych i nieodnawialnych, udzielanych w złotych, w celu zapewnienia płynności finansowej, w szczególności krótkoterminowej i średnioterminowej, utraconej lub zagrożonej utratą w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się COVID-19.

O udzielenie kredytu, do którego oprocentowania stosowana jest dopłata, będzie mógł ubiegać się przedsiębior-

ca który na dzień 31 grudnia 2019 r. nie spełniał kryteriów przedsiębiorstwa znajdującego się w trudnej sytuacji w rozumieniu rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu, który wykonuje na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą lub działalność gospodarczą w sektorze produkcji podstawowej produktów rolnych, albo zawiesił tą działalność po dniu 1 lutego 2020 r. Taki przedsiębiorca będzie musiał również wykazać, że utracił płynność finansową, rozumianą jako zdolność do spłaty w terminie wymagalnych zobowiązań, lub jest zagrożony utratą płynności finansowej, w związku z konsekwencjami rozprzestrzeniania się COVID-19. Zgodnie z zapowiedziami Rządu na dopłaty do odsetek zostanie przewidziana w tym i następnym roku łącznie 540 mln zł.

Projekt ustawy o dopłatach to również zmiany w zakresie czynności kontrolnych jakie mogą być prowadzone w stosunku do przedsiębiorców. Przewiduje możliwość przeprowadzenia kontroli w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Taka kontrola będzie mogła zostać przeprowadzona jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli lub przemawia za tym charakter prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, a sam przedsiębiorca wyraził na to zgodę.

Projekt ustawy o dopłatach zakłada zmianę ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Nowe przepisy przewidują, że do dochodów, które jednostka samorządu terytorialnego może uzyskać, zalicza się także skutki finansowe wynikające z zastosowania, przewidzianych w przepisach prawa podatkowego, ulg podatkowych oraz ulg w spłacie zobowiązań podat-

kowych w postaci umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych.

Najbardziej kontrowersyjne rozwiązania, jakie pierwotnie zakładał projekt ustawy o dopłatach dotyczy prawa pracy. W pierwotnym kształcie projekt rewolucjonizował sposoby wypowiedzenia umowy o pracę poprzez wprowadzenie możliwości jej rozwiązania za pośrednictwem e-mail'a (bez wykorzystywania kwalifikowanego podpisu elektronicznego).

Najbardziej kontrowersyjnym postanowieniem była możliwość obniżenia czasu pracy pracownikom o maksymalnie 10% z pominięciem procedury zawarcia porozumienia ze związkami zawodowymi bądź przedstawicielami pracowników. Aktualnie obniżenie czasu pracy pracownika wiąże się ze złożeniem pracownikowi wypowiedzenia zmieniającego, które po bezskutecznym upływie rozwiązuje pomiędzy pracodawcą a pracownikiem stosunek pracy.

Projekt doprecyzowywał tak zwaną pracę zdalną, wskazując, że wykonywanie pracy zdalnej może zostać polecane, jeżeli pracownik ma umiejętności i możliwości techniczne oraz lokalowe do wykonywania takiej pracy i pozwala na to rodzaj pracy. W szczególności praca zdalna może być wykonywana przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość lub dotyczyć wykonywania części wytwórczych lub usług materialnych.

Ostateczny kształt projektu ustawy o dopłatach poznamy po poprawkach legislacyjnych, nad którymi aktualnie pracują rządzący.

ALEKSANDRA
KSIĘŻYK

Radca Prawny

Russell Bedford

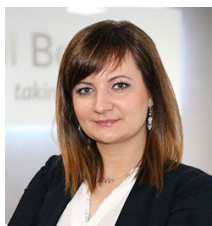

Komornicy i sądy nadal będą dostarczać przesyłki do rąk własnych. Prawo pocztowe w specustawie

Specustawą, zwaną dalej: tarcza antykryzysowa 2.0., wprowadzono zmiany w ustawie z dnia 23 listopada 2012 r. prawo pocztowe. Wprowadzone zmiany dotyczą między innymi niezwykle istotnej kwestii jaką jest doręczenie przesyłek rejestrowanych (listów poleconych).

Do art. 37 ustawy prawo pocztowe dodano pkt 4a, zgodnie z którym w stanach nadzwyczajnych lub w przypadku wystąpienia stanu epidemii lub stanu zagrożenia epidemicznego, przesyłka listowa będąca przesyłką rejestrowaną może być doręczona adresatowi do jego oddawczej skrzynki pocztowej. Oznacza to, że listonosz nie ma obowiązku doręczenia listu poleconego do rąk własnych. Co za tym idzie, brak będzie dowodu doręczenia przesyłki poleconej adresatowi. Wykorzystanie takiego sposobu doręczenia przez Poczta Polską nie wymaga ani wniosku ani zgody adresata. Omawiany sposób doręczenia nie dotyczy jednak przesyłek wysyłanych do ani wysyłanych przez:

WIOLETTA
KAJDA

Konsultant podatkowy
Russell Bedford

- 1) sądy i trybunały;
- 2) prokuraturę i inne organy ścigania;
- 3) komornika sądowego.

Wyjątek ten nie obejmuje jednak przesyłek wysyłanych do ani wysyłanych przez różnego rodzaju urzędy czy inne instytucje państwowe.

Omawiane rozwiązanie budzi kontrowersje i w przyszłości może wywo-

łać niejeden problem. Doręczenia, choć na pierwszy rzut oka wydają się kwestią prostą, w praktyce wywołują wiele sporów i są elementem niezwykle istotnym w każdej sprawie, nie tylko sądowej, ale również prowadzonej przed różnego rodzaju urzędami, chociażby urzędem skarbowym czy innymi instytucjami. Z brakiem dowodu doręczenia wiąże się przede wszystkim zagadnienie dotyczące tego w jaki sposób liczyć ewentualny termin wyznaczony na dokonanie określonej w doręczonym piśmie czynności prawnej.

Mamy jednak nadzieję, że niebawem powyższa regulacja zostanie doprecyzowana, a katalog wyjątków obejmie również urzędy i inne instytucje państwowe.

www.russellbedford.pl

www.rbakademia.pl

Biuro Warszawa

ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02
E: office@russellbedford.pl

Biuro Katowice

ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21
E: katowice@russellbedford.pl

Biuro Kraków

ul. Rondo Mogiłskie 1
31-516 Kraków
T: 12 307 40 90
F: 22 427 44 02
krakow@russellbedford.pl